

Red. czas. „Dziło” Pr. 522-26. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej: Sąd okręgowy krajowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratora przy tymże Sądzie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Dziło” Nr. 254 (10031) z dnia 15. listopada 1926 pod tytułem „Zabuta krajana” usłęgę a) między słowami: corolbe... a słowami: Ale kuli, step b) między słowami z 860a) usł., 1d b) występu z 8300 u. że zatem za wydatkiem przez Prokuratora dnia 15. listopada 1926 i w tym glos wywonona kosałkacja jest nieprawidłowa i zarządził umieszczenie całego nakładu i wydał w myśl 493 ps. zaka z Sądowego rozprawczucia pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzi. Należności tego czasopisma, by orzeczenie nakazuje umieszczać bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następ-

НАДІСЛАНО.

За надіслано Редакції не відповідає.

ДЕНТИСТ

Д-р ФРІД

Львів, вул. Са. Миколая 20, 1. пов.
Зуби в золоті і каучуку. Шни пристоїть —
960 — полеків в сплату. 1-3

шай" продали крадькома численні зразки мистецтва, що належать до держави. — У Марбургу номер спонсорований польковик австрійської армії Штанбер, який після воєни і катастрофи однією собі шенську робітню. Не є це винятковий випадок у народів з практичним хистом; у Відні один з габсбурзьких архітекстів має малу сходинку крамничою. — Цього року пристави Ленінград буди ведіска; промовили ледь єзівани, тому, які навантажени кораблі заїзжать до пристави Мурманськ.

— Залив. В числі 193 нашого часопису з 6. грудня 1923 р. на сторони 3. появилась стаття під заголовком: „Як у середньому — напад на сільську церкву“. Та стаття мистила в собі закиди заперені проти Я. Яна Сеничука, управителя вселюдної школи в Куропатниках, того змісту, що він є сільським крикцем, Полком-авантюрином, та що п. Янінський грозив йому арештом за обманяння владі. — Отсим заявлено, що зміст тої статті опирається на неправдивий інформації, udzielеній нашої редакції о. Ілією Залужним, а пізніше ним самим відкритий, — тому також і ми відкидаємо зміст заглавної више статті, перепрошуючи п. Яна Сеничука за спричинену йому моральну кривду.

— З кін. У кін. „Палас“ починається прегарна еротична драма в 10 діях п. з. „Найгарніша жінка у світі“, у головних ролях з відомими артистами, худовою Лі. Гарті, Олександром Флором, Жоржом Олександром і Лео Паванелі.

— Дні 20. ц. м. зложила Наталка Алісевич-Кулицька державний спит з музики з дуже добрим поступом.

— Футра замовити треба у Карпка Львів, ул. Куркова 11/а.

штин, Войничів, Городек вг. Журавно, Заболотів, Камінь струм, Краківець, Кут, Любачів, Мостиська, Нове село, Новий Сам, Олесько, Перемишляни, Рудки, Солотина, Таусте, Чесна і Янів. По 2 відпори: Белз, Бібрка, Богородчан, Болехів, Бродів, Бусь, Галич, Грималів, Густин, Делятин, Діпів, Добромиль, Долина, Жидків, Заліщики, Збарж, Зборів, Колова, Комарно, Косів, Краків, Ланцут, Мельниця, Равя руська, Радеків, Рожитів, Скалат, Сколе, Судова Вишня, Тисмениця, Товмач, Турка, Чортків, Ширець, Ялопів і Ярослав. По 3 відпори: Бучач, Глиняни, Жовква, Золочів, Калуш, Надвир, Підгайні, Салік, Самбір, Снятин, Терембова, Угнів, Ходорів. По 4 відпори: Бережани, Борщів, Городище, Копичин, Стрий По 5 відпори: Ст. Самбір, Сокаль. По 6 відпори: Дрогобич, Рогатин. По 7 відпори: Перемишль, Станіславів. 8 відпори: Тернопіль. 10 відпори: Коломия. Львів по-віт — 3, Львів місто 32.

У Львові, дні 18. листопада 1926.

За Головний Виділ Т-ва „Просвіта“

у Львові:

М. Галушницький,

голова.

В. Мудрий,

секретар.

Дописи.

Радеківщина. (Як партія Белз факторів ж. сцені заряді і як вибирав їхніх членів). Випадково попався мені в руки часопис „Зоряна Сторіка“ ч. 46. з 14 п. м. і в ньому я зі здивуванням найшов своє ім'я як члена місцевого заряду „Зоряно-Сторіка“ поміж іменами Максима Мандрика, Миколи Петринця, Пилипа Проценка, Івана Столярчука, Олівера Потошника й Пилипа Горбача — Українців з Топопова, вибраних нібито на вічу в Топорові в дні 24. жовтня ч. р. До цієї справи закликав отсе: На вічу „Зоряно-Сторіка“ в дні 24. жовтня 1926 я зовсім не був, навіть не знаю, чи воно буде, чи ні, не знаю очевидно і про те, що мене вибрано в мій несприятелі та без моєї згоди до заглавного више заряду. Те саме можу сказати про Олівера Потошника та Пилипа Горбача, котрі в той же день були зі мною аж до укінчення віча в читальні „Просвіти“ в Топорові і на вічу зовсім не були. Заявлено вкінці, що я є карним членом українського народу, належу до УНДО, а зі „Зоряно-Сторіка“ не маю ніколи і не маю нічого спільного. — Топорові, дні 13. листопада 1926. — Микола Чечман.

Острів на Іоліні. (Театральна вистава). В дні 14. листопада в м. Остріві на Іоліні в селі театру „Експрес“ відбулася велика вистава, улаштована заходом артистичного гуртка під керівництвом режисера Миколи Шугаського. Виставлена була відома драма на 4 дії „Хмара“. Керував постановою М. Шугаський. Чудові декорації дав артист малюв. І. Гудок. Артисти чудово виконали свої ролі і нагадали старі славетні часи українського театру, коли-то бачили ми в Києві гарні вистави Садовського. Не було у виставі нічого аматорського та провиняльного — був то найгарніший добір артистичних сил. Серед дієвих сил слід відзначити Т. Гуманську, артистку з великим чуттям та тактом. Вона справді не града, а жила на сцені, чого не можна було сказати про інших акторів, які зрештою мали добру гру та техніку. З інших загадаємо п. Перемішню, що дала яскравий та характеристичний образ. — М. Горещого, п. Шугаського, Кузмина. П. Перемішню має дуже добрі задатки до сценічної гри і з часом безперечно може вибитися на справжню сценічну силу. М. Шугаський виявив себе досить добрим режисером. Треба відкрити театру до представників преси. Ім навіть не дали зазначити місця, як це буває скрізь.

А. А.

Посмертні згадки.

Антонина Осиповична, довголітня заслужена артистка нашого театру померла у Львові в 71-мі році життя. Похорони у висторок в год. 3-й із шпитальної каплиці медичної Анатомії при вул. Пекарський. Три тижні тому, повідомляючи ми про важку недугу Покиної, яка перейшла операцію сіпної кишки у міській шпиталі. Після трьох тижнів недуги, виснажений організм старої жінки не витривав наслідкам операції. З Осиповичною сходило у моголи адаласте найстарший живучий представник галицького театру, з тої доби, коли він стояв на вершині свого розвитку і відравав таку велику роллю у культурній житті нашої суспільності. Була це доба, в якій високий рівень нашого театрального мистецтва підтримував Гембішкий з дочкою, Степінська, Ольшанський, подружжя Юрчаків, Рубчаків, Петровічів, Віберовічів, Стадників, такі актори з „Божої ласки“ як Шеремета і Захарчук. Нині важко згадувати, скільки літ працювала Антонина Осиповична у незвичайних умовах на провинціальному, мандруючому сцені, із самовідреченням артистки, що більш над усі матеріальні домагання ставила службу мистецтву, яке полюбила. Яка жінка, зрадлива доля сценічної слави! Неодмін читач дізнається нині із здивуванням, що Осиповична ще жила. У споминах усіх любителів театру, вона вмерла в тиші, коли зійшла з нашої сцени. Цей момент сходилося одночасно з добою щораз більше зростаючого ліхоліття

нашого театру. Останні ветерани, товариші пок. Осиповичної, ті, що лишилися у живих, розбрилися по світу і деж і ніх коротають нині своє важке життя далі на театральних дошках, справді дошках, збиравих наоспіс по всіх закутках наших земель. Осиповична після 20-літнього літ важкої професійної праці, з надіянням здоров'ям, не мала в собі сил, ні відволікати умови, щоб продовжувати свою важку службу у святині нашої драматичної Музи.

Можливо найважливішою сторінкою життя-пису Осиповичної було те, що вона з походження та виховання — не Українка, а Полька. І муж її Шмідта, Польк, служив довгі роки в оркестрі українського театру „Бесід“ алішній долю своєї дружини. Згодом коли він перейшов до місцевого театру у Львові, вона жила при ньому.

Чи треба великими словами передавати великий талант Покиної артистки, яка своєю природністю і глибиною пережитих кравей залишила тривкий спомин у всіх, що колинебудь її бачили? В анналах історії українського театру її ім'я записане тривкими буквами. Вона відтворювала по мистецтву довшу низку типів нашого театру, не здаючи собі навіть справи з ширини та глибини свого таланту, завжди покірна, тиха та скромна, не ласка на шумку рекламу, адоволена своїм виконанням скромним, а легким завданням. Такою як була все життя, прожила останні тихі роки і зійшла в могилу, як чимало великих артистів, життям дола не дала ширшої сцени — життєвої та театральної.

ОПОВІСТКИ.

„Український Національний Хор“
під управою Дмитра Котка:
Висторок 23. XI. — Мельниця.
Середа 24. XI. — Усте.
Четвер 25. XI. — Озерани.
Пятниця 26. XI. — Скала.
Субота 27. XI. — Скала.
Неділя 28. XI. — Бучач.

528 2-?

Повідомлення. Салю товариства „Надія“ (Бони) в Бережанах відрастворена. Сцена, комплект декорацій і кулісна виконання мистецтв п. Павлом Кожуном. Перед сценою є погублення для оркестру. Сидло газове та електричне. Всі українські сценічні імпрези, що числять на поверста української суспільності в Бережанах, зовлять користуватися салю заглавного товариства. — За Управу: Д-р В. Бемко.

961 1-3

Подяка. На будову „Народного Дому“ в м. Малинській Волі, пов. Мостиська, аложили: о. Іван Петик, парох в Янковицях пов. Самбір 50 зол. а п. Ілія Петик, урядник в Городку 35 зол. за що Комітет будови складає ім отсею дорогою ширю подяку. Левоко Заяв, студ. фільос зложив 20 зол. і на ту саму суму кличе: п. Ольгу Гуцуляк в Яворіві, п. Маріюк Душківця в Ченеві пов. Бережани і п. Юлію Федівич в Чернівці пов. Мостиська. — Жертви складати на руки Місцевого Комітету.

968 1-1

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ВІДОМА РІЧ, що цукорки „Фортуни Нової“ перевищують якістю і виглядом всі знані виробы кравей, а нічим не уступають заграичним. 906 2-2

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВИЙ** Ігнатівч Львів. 956 2-?

І а. 50 сот. коштує одна ложка, а бо вишли з хінського срібла у Мандія Коперника 14. Проти кіла Коперник. 681 6) 10-?

ЦОТРІБНИЙ негайно солідний інструктор до ученика з і. класи гімназ. — Згошення з поданням усіх слати на адресу: Уряд парохіальний, Скалат. 960

НАРОДНЯ установа у Львові пошукує управителя канцелярії, сильного в концепті і писанню на машині (латинська і українська). Початкова платня 250 зол. Письменні згошення з ситісним вігас до Адміністрації під „Управитель канцелярії“. 1-3

РУТИНОВАНИЙ, совісний адвокатський соліциатор змінити місце, можливо також до нотаріальної канцелярії. — Писма приймає В. М. Лемеха, нав. канц. Суду в Станіславові. 963 1-3

Найпевніший середник

Проти ревматизму, гостця, мязневих корців, нервоволів і тим подібним недомананням найліпшим натиранням є

ІХТІОМЕНТОЛЬ

Більш як 5000 подяк і близько 200 атестів з лікарських сторі, клінік і шпиталів найліпше доказують про дієвну вагість цього натирання.

Іхтіоментоль можна набути у всіх аптеках у Подолі 936 2-20 або прямо

у лабораторії хем. аптек

М ра Симоно Едельмана в самбор ч. 130.

УРЯДНИК, сороклітний, укінчений університет, поважлише державне становище, солідний характер, пристійний, одужитись з особною з доброго дому, до 39 літ, симпатичною і милою адалі, якб своєю суспільною позицією причисляється до покращання взаємного життя-буття. Ласкаві листи до Адміністрації під „Рео-ідеаліст“.

965 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Д-р Фелікс Ган Спеціаліст недуг легень, серця і жолука
Львів, Городецька 46. Тел. 634
Пересвітлення Рентгеном. 929 5-23

Найуспішнішим средством умиротворения
РЕВМАТИЗМ
ЛОМАННЯ БІЛЬ ГОЛОВИ І ЗУБІВ
є ВИПРОБОВАНИЙ на 30 літ
І НАГОРОДЖЕНИЙ
МЕДАЛЯМИ.

ПЕРВОВІДНО-РАТІФІКАТОР

РЕМІСЬКА
АПТЕКА
І ТОВАРИСТВО
ДО НАБУТТЯ ВСЬОДИ
ВІСЬ І ГОЛОВНИЙ СКАД ВІСЬКІСЬКО
АПТЕКА МІКОЛАША
Львів.

МАМИ
жадате гігієнічної за-
сипки для дітей
„**ПУДЕР ДЗІДІ**“
(з маркою когут)
який удержує тіло дитини
здоровим і з
чистотою. Ціна за коробку
з ситком 60 сот.

ПУДЕР ДЗІДІ
Рес. Мін. Публ. Здор.
728 г) ч. 20. 6-12

Найбільш упевнений біл. галоси

усувають оригінальні порошки з „когути“
728 а) 34-?

МАГАЗИН І РОБІТНЯ
ФУТЕР
Ф. Й. Любельські
Львів Рутівського 5. Тел. 48-70
поручає всілякого рода **ШКИРИ**,
ФУТРА мужеські, жіночі і т. п.
перерібки виконує після найновіших
фасонів. 580 10-10

МАГАЗИН І РОБІТНЯ ФУТЕР

Ф. Й. Любельські
Львів Рутівського 5. Тел. 48-70
поручає всілякого рода **ШКИРИ**,
ФУТРА мужеські, жіночі і т. п.
перерібки виконує після найновіших
фасонів. 580 10-10

Звичайний Загальний Збір

Української Повітової Бурси ім. Маркіана Шашкевича в Бродках відбудеться дні 4. грудня 1926 о 2-й год. пополууді в коннаті Касиного Т-ва „Основа“ в Бродках вул. Церковна ч. 12, із слідувачим денним порядком: 1. Відкриття Збору. 2. Відчитання протоколу з останнього Загального Збору. 3. Заг. Виділ з діяльності за рік 1925-26 і Контрольної Комісії з переведеної провірки з внесенням на улітні Абсолюторії. 4. Вибір голови, 3-ох членів Виділу на місце і уступившого і 2 членів-совісних, 3 заступників і 3-ох членів Контрольної Комісії. 5. Зміна § 17 статута. 6. Внесення і запити. На случай, коли о 2 год. не являться передбачене статутном число членів, відбудеться Загальний Збір того самого дня і в тім самим місці о 3 год. поп. який буде рішальний без огляду 962 на число присутніх членів. 1-4

За Виділ: Д-р Олександр Волоніць, голова, Володимир Чудий, секретар.

Булоб може ше все по старому, як
фінансовити. Не пригадала собі, щ
матеріальні повит простягається і на півден
від Львова і не заложила в Милитична
читали. Це стало сідало в оці місцеві
читали і задурманенням ними латин
читали і задурманенням ними латин
читали і задурманенням ними латин

Радянський посол у Варшаві Войков прислав на руки польського міністра закордонних справ Залеського ноту у відповідь на польську ноту з 2 жовтня. У ноті уряд СРСР, заявляє, що на основі рижського договору зрієся права і претенсії до земель на захід від установленної лінії, а зобов'язався признавати кожне порозуміння, яке повстало би між Польщею і Литвою у справі спірних територій, положених на захід від тої лінії. Однак уряд СРСР не одержав досі від польського уряду повідомлення про таке порозуміння. Навпаки, литовський уряд повідомив уряд СРСР, що Польща вважає спір за лінією закордонний кордон непо-

_____

формальні процедури і поїде до Штотгольму. Одержані гроші призначать на бажану мету: літературного тисного порозуміння Англії та Швеції. — Приятель Шона, буаший прем'єр „робіничного кабінету“ Ремсейс Макдонелд, який мандрує по всьому світові, з'явився в Шотландії, щоб поговорити з Шоном про літературні справи.

— Кандидат на польського ко-
роля. Є ним, по інформації італійської
преси, 15-літній юнак Домінік Радзіва

— **Світла хроніка.** У Шосторіччя малячка поліція арештувала 50 осіб, між ними визначити промисловців, які доставляли потягами Англії вугілля, і народили Німецької шкода на 10 мід. — У Парижі розширилась чутка, що один з найдорожчих образів Люксембурзького музею, «Мона Ліза» Леонарда да Вінчі, крадений у 1911 р. а два роки, ніхто не знайде, не с ормгалов, а прогардого копію. Знавши згрішного, оні і розбавлять що справу. — Кандидат на малярський престол князь Альбрехт, син архієпископа Фридриха, ніхто да Риму: преса добавляє в шматку матримоніально-політичні плями. — У Турині князька Шарльбат і її двірський ма-

слухуючися усім дебатам та приглядаючися їх змістові, приходимо дійсно до переконання, що у Львові одвісно два дні національний український сойм. Вачучи таку однудушність і таку велику віру в силу народу, що їх виявив Конгрес, сама собою насувається думка про те, що в нашому політично-національному житті цей Конгрес започаткував перелім. Він був не тільки наглядним показником нарастаючих сил партії, але й виявив, в якому відношенні ті сили кріпнуть, куди направляються і до чого змагають. Хто пережив разом з учасниками конгресу стількі хвилин не штучно викликаного, але самим настроєм і вірою присутніх спричиненого підйому, той повірив, що по білі тим більше закінчить праця, тим сильніше проявиться організа-

Жіночі модні матеріали Шовки, Полотна Мужеські сукна

1830

67-7

вешталийн

ФІРМА
РОМАН
ЗУБИК
Львів, Галицька 16.

ційна енергія, тим успішніше зростатиме консолідація національних сил і тим скоріше проявляться наша замарена дійсність. І в тому заключається оцей перелім, про який ми згадали, в тому запорука успішності і доцільності всієї праці Українського Національно-Демократичного Об'єднання.

З економічної нужди зможемо дивитися громадою, зберіючи підтримкою, послідовним проведенням в життя гасла „Свій до свого“, а передовсім піднесенням діяльності народнього господарства і творенням нових варіантів праці для нашого населення, а окрема шляхом розбудови і створення нових промислових і торговельних підприємств. З тою метою мусимо звернутися енергійно до концентрації розпорошеного народнього капіталу і приступити вже раз з виробленою програмою до оборони рідної землі. Тільки від нашої зброї самопомоги, від розуміння й виконання цілим нашим загальом без винятку народнього обов'язку, від нашої ніщити і праці залежатиме наша краща доля.

Дискусія.

Зацалася дискусія над обома виголошеними рефератами і над резолюціями в культурно-освітніх та економічних справах. Хід дискусії виявив наглядно, що учасники згадувалися вельми час незвичайно серйозно до всіх порушених справ; рівень дискусії був дійсно високий. З окрема потішаюча була жива участь у дискусії селян: Терешаківця з Рудеччини, Кузьмінця з Озірної, Крайця із Сушині Вел., пов. Ст. Самбір, Мельника з Сокалицької, Волчука з Маріямполя й ин. Усі вони гворили розумно, логічно і тільки до поставленої на порядок наради справи, кидаючи між присутніх неауду здорову гадку. Знаменна була також довшою промовою представника наших міщан-ремесників п. Галибє про вагу українського ремісничого стану.

В дискусії забрав перший слово ред. Дм. Паїлія, мотивуючи потребу ухвалення II. резолюцій в культурно-освітніх справах, проти якої заявився референт. Дрібні поправки до резолюцій в культурно-освітніх справах поставив д-р Евин і п. Малецький.

З черги виголосив довшу промову о. прад. Куницький, обговорюючи нашу шкільну політику. Ми не сміємо випустити з пів нашої опіки українських державних шкіл, бо не важким зусиллям виборене загально-національне добро. Наслідком

нашої байдужості діються по наших державних школах неучаї рідні, на кождому кроці йде лемання молодих душ. Далше бесідник представляє вагу масової акції. Школа шкіль УПТ, то їх слід за всяку ціну зберегти, реформуючи їх об'єктом в каленні фактовості. Далі справу мусимо організувати: масову, загальну опіку й контролю наших державних шкіл і знову забезпечуючи існування шкіл УПТ, матеріальною допомогою.

Д-р Волод. Бачинський каже, що між поставленими резолюціями, що звертаються проти чужих, нема резолюції, що зверталися до нас самих, хоч ми постійно підчеркуємо, що скількимо виключно на власні сили. Бесідник ставить одну есенціальну поправку до резолюцій у земельних справах і резолюцій у справах вивчення релігії по різних школах. Описав поставив таку резолюцію в справі найбільшого нашого лиха — неграмотності: „Народний Зізд визнає весь український загаль, а в першу чергу нашу сільську й міську інтелігенцію до безпрограшової боротьби з неграмотністю, аби ще цей лих зменшити у нас поважно відсоток неграмотних.“ Після того бесідник спливає на другий бокай нашого народу — еміграції, якої ми ніколи не розуміли і не змігли, коли вона вже конче, покерувати нею, як і куди слід. Обговорює вагу й завдання Українського Еміграційного Т-ва у Львові, філій якого повинні повторитися негайно в цілому краю. Ніщо не повинно дітясь поза нашими плечима, ми самі повинні розв'язати опіку й нагляд над українськими емігрантами, а не віддавати їх на поталу різних п'явок. І току напрям поставив промовіть свої резолюції. При кінці порушив ще ті питання нашої політики, що їх обговорював ширше попереднього дня та полемізував різко зі своїми опонентами.

З черги поставив далі резолюції ред. Мих. Струтинський, а саме а) в справі пресових референтур по наших центральних установах і б) в справі утворення Української Економічної Ради.

Виступи селян.

Сел. Кравець поставив есенціальну поправку до резолюцій в економічних справах (у справі податкової політики держави).

Забравши ще слово в різних актуальних справах селяне Терешаківця, Кузьмінця, Мельника і Волчука. Між ин. Мельник говорив про потребу поширення освіти в народі, про вагу духовенства в культурній праці й у громадському вихованні народу, високо цинично правдо й заслуги тої частини духовенства, що справді над селом працює. Нам потрібна загальна пошана до себе і взаємна визнання. Переоможемо той, коли поширимо по найліпших заступниках національну свідомість і загартуємо народнього духа. Подібні думки висказував також сел. Волчук, що радів сприймати нашу працю на те, аби вже раз добитися виборних, а не нікчемних виїзтів, що ведуть по громадах грабункову господарку шлюком безжарко. При кінці своєї промови заявив, що нам треба витворити кадри

Народний Зізд.

II. Конгрес Українського Національно-Демократичного Об'єднання.

Другий день наради.

В суботу 20. н. м. зацалася нарада Народнього Зізду точно в год. 9. рано в сідлах „Української Бесіди“ при вул. Рутівського („Народній Дім“). Між присутніми з кількох міст (17) нових делегатів, що заїхали на Зізд шойно другого дня. Таким чином у Зізді брало участь загально 234 ухвалюваних делегатів.

Реферат дир. М. Галуцького.

Наради отворив голова Зізду д-р Вол. Загальник, уділяючи голосу дир. Михайлові Галуцькому для виголошення реферату в культурно-освітніх справах. Референт представив наші недовідки в освітній, шкільній і культурній діяльності, подаючи способи, як зарадити тим недовідкам. З окрема обговорив бесідник вагу дошкільного і позашкільного виховання, спливаючися спеціально на захоронку, диточих садках і читальнях „Гіросети“, які нам слід розбудувати й поширити до всіх найменших закутків нашого краю. Дуже цікаві, хоч незвичайно сумні цифри й дані, що йлюстрували наші незвичайні освітній стан, подав шак. промовець присутнім на окремих діяхмах. З окрема звернув увагу на те, що ми все ще замало звертаємо увагу на народню масу, що ми не працюємо в напрямі масового притягання її до культурно-освітньої праці. Предлагент порушив також значення сільсько-господарських і інших фахових шкіл, закликаючи вагу бібліотек і читальниць доми, зазначаючи, що нове покоління виховано при допомозі захоронки, школи й читальні. Але до тої великої, ма-

сової праці мусимо взятися всі плівною і вести її з найбільшою любов'ю і посвятою.

Реферат на економічні теми.

З черги забрав слово инк. Юліян Павличко-вський, що виголосив реферат про нашу економічну політику. Предлагент зазначив на вступі, що основою, на якій наріз буде своє майне життя, є діяльність культурна, економічна, політична. Всі вони важні, та найважливіша з них — діяльність економічна. Це та скеля, на якій можемо будувати твердо й непохитно нашу будучність. Основа нашої економічної політики — наша власна самопомога, на ша класна тверда й послідовна праця. Маємо в цій праці успіхи, бо ведемо її на здорових основах, шляхом самопомоги широким народнім мас, не оглядаючися на ніяку посторонню поміч, на ніякі субвенції. Потім бесідник представив наш економічний стан в 1914 р. і порівняв зі станом нинішнім. Уже від десятих літ ми буди краєм недоїдаючих консументів, а після війни злидні нашого народу зросли ще більше наслідком катастрофальної фінансової політики всіх польських урядів і веденої ними колонізаційної „аресії“, наслідком замання шляхів для нашого емігруючого населення, а передовсім наслідком тих величезних, мільярдних страт, які принесла нам в дарунок війна, що велася весь час на західно-українських землях. Цифри, подавані референтом для ілюстрації наших страт (знищені будинки, господарський реманент, запущені поля, живий інвентар) — справді застрашуючі.

ГУВАДА Гумовий обгас
є найліпший.

909

2-13

В. ЛЕВИЦЬКИЙ.

Термідор?

(Від нашого кореспондента.)

Париж, в листопаді 1926.

III.

Дев'ятий Термідора не тільки замкнув терористичний період французької революції і покінчив горожанську війну у Франції; він дозволив революційним діям і верствам закріпитися на матеріальних і моральних надбаннях, розкрит перед ними надії на супокійне використання, капіталізування й опроцентування ціною крові захоплених дібр, алади, почестей; він промовистив революційним засадам шлях до послідовної, законної і мирної реалізації: ще п'ять років, а з головою Директорії вирине Вісімнадцятого Брюмера (9. вересня 1799 р.) — Бонапарт, перший конзуль; ще грохи, а блисне зізвіда Наполеона-імператора, що рознесе ідеї Великої Революції на всю Європу; ще років 15 або 16, а актом обдикування у Фонтенблє закінчиться у Франції епоха Великої Революції. Розпочалася вона була 1789 року — декто навіть каже, що вже раніше, в вступом Людовика XVI-го на престіл. Терористичний період настав у ній тільки згодом: тоє період спершу Дантона і Робеспєра, згодом Робеспєра самого, період інтегрального комунізму, період царедобства, гильотини і її гекатомб, період карних експедицій і вирізування в пень цілих многолюдних городів (Ліон, Марсей, Бордо), період заграничної пропаганди і війни проти „тиранів“, і — що може не найменш важне для зрозуміння Термідорських настроїв — період конфіскації і переходу безмірного до-

бра — не в руки революційного „народу“, правда, а в руки хижих та в більшості своїх лакомих революційних ділчів і їх родин. Хто надбав собі добра, для того революція вже осігла свою ціль; супокійно користуватися тим добром — ось його задушевна мрія. Задушевна — бо він її не вискаже прилюдно, він часто й сам перед собою до неї не признається; він далі, наче грамофон, буде скрипіти давню революційну піснючку, але в практиці життя, підсвідомість його буде його пхати на протиреволюційну, далі й просто консерваторську стежку. Хто стане поперек тієї стежки, буде мати в ньому невольного ворога. В імя „найсвятіших“ кличів революції, людства, комунізму і чого хоче він накинеється на того влізливця і рознесе його.

Робеспєр у 1794 році, непродажний, неомолний Робеспєр, нерозбогатілий і з руками чистими, вполочував у собі революційну непримиримість і послідовність. Дев'ятого Термідора прийшов йому аминь. Погулявши довкола його трупа, народ відітхнув глибоко. Відітхнули і народні провідники Баррас, Фуше і як вони там називалися. Ще швиденько піснали під гильотину яку сотню останніх вірних друзів Непримиримого; нарешті і кровожадного публічного обвинителя велили голову арізувати і горожанський війни настав кінець. Ціла країна змінила своє обличчя, а молодий 10-річний хлопчик зачудовано розплющив очі, коли вперше почув на вулиці невідомий йому титул „панемій“, що був заборонений під Робеспєром і заступлений театральним титулом „горожанина“. Все переїдається людині, навіть горожанська війна з її благодатями. А хто вперто захоче далі влізати в народ плісню юшку чистих ідей революції,

комунізму, всесвітнього братерства тай заступати ними шоденний кусник хліба з маслом і гарзди безпечної домівки, супокійного зарібку та прозаїчної торгівлі, — той скоріше чи пізніше, та безумовно певно й невідклично, буде післаний до ада.

IV.

Не треба думати, що Робеспєр і його фракція будім-то впади жертвою змови самих правих, поміркованих елементів. Змова, правда, була, але тільки дуже припадкова. І помірковані елементи в ній були, але далеко не в більшості, навпаки — головну роллю в ліквідації Непримиримих відіграли жорстокі терористи в роді Барраса і Фуше. А й претексти, ізза яких ті різнородні і взаємно собі ворожі елементи скупчилися, щоб рождерти Робеспєра, були найрізніші й найбільш супереччі. Одні, зажерті атеїсти, кинулися на нього тому, що він унів був у Францію культ „Найвищого Ества“, нову релігію з абстрактами в роді Чесноти, Соромливости то що, як „святими“. Інші шукали на ньому пімсти за смерть Дантона. Ще інші кинулися на нього будім-то тому, що він, мовляв, носився а думкою припинити кривавий терор, який вони вважали необхідним для добра і щастя людства. Ще інші тому, що підозрівали в ньому кандидата на диктатора, а то й на короля. Один з них просто тому, що Робеспєр приказав був заперти у в'язниці його любовку. І так далі — не сила звести до спільного знаменника всі „причини“ ненависти проти Робеспєра. В дійсності причина була одна, хоч і не висловлена і не признана: пересиченість загально-горожанською війною, систематичними злидами, недоїданнями, поліційними мірами, шиканами тор-

говлі і промислу, непевністю свого завтра, перешкодами мирній праці і заробіткам. Тай — по стороні розбогатілих на конфіскатах ватажків з їх жінками й любовницями — жадоба поживитися нарешті безпечно своїми надбаннями, вийти на вулиці в каритах, показати свої жіночки в брилянтах і футрах, недавньо собі награвлених. Стара, та все нова історія...

Найзавзятіший революціонер, найширший і найбільш безкорисний стається, не здаючи собі навіть справи з того, різно завзятим і різно ширим консерватизмом у тому-ж моменті, коли він захопить кріпко в свої руки державну владу. Владу цю і порядки, які вона аела і зберігає, він мусить хотіти консервувати проти всяких замахів, аправа чи з ліва. Успішний революціонер з правилами стається консерваторм, ворогом дальших неперядків, реакціонером — як не по назві, то по суті. Це теж стара, та заедно нова історія.

Чи російська й українська революція вже має за собою, чи має ще тільки перед собою свій неминучий, необхідний, фатальний Термідор? Ріжні на те питання різно відповідають; одні і другі не без поважних аргументів. Ми не вміємо на те питання відповісти: за мало знаємо правди про те, що діється по тім боці Збруча. Ми можемо тільки пригадати, кому слід по цим чи по тім боці, що Термідор у Радянським Союзи такий певний, як ніч після дня; можемо звернути увагу на кілька історичних аналогій, тай можемо зазначити політичні висновки на випадок, коли він буде доконаним, безсумнівним і признаним фактом.

(Докінчення буде.)